

Către,

PARLAMENTUL ROMÂNIEI – SENAT

Calea 13 Septembrie nr. 1-3, sector 5, Bucuresti, cod poștal: 050711

Tel.: +40 21 414 1111; +40 21 316 0300

Referitor la: adresa dumneavoastră nr. XXXV 4852/18.11.2024,
înregistrată la CNA sub nr. 13505/27.11.2024

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI REGISTRATURA	
INTRARE	Nr. 13505 RE
IEȘIRE	
Ziua 11	Luna 12 Anul 2024

Biroul permanent al Senatului

Bp. 586, 19.12.2024

În atenția Domnului Mario - Ovidiu OPREA, Secretar General

Stimate Domnule Secretar General,

Întrunit în ședință publică în data de **10 decembrie 2024**, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat **„Propunerea legislativă privind interzicerea acțiunilor cu caracter defăimător la adresa unor personalități române din domeniile științifice, istorice, socio-culturale, politice și artistice de renume național și internațional” (b586/11.11.2024)** și a decis să acorde **aviz negativ**, ținând seama de următoarele:

Propunerea legislativă **B586/2024** are ca obiect de reglementare instituirea unui cadru legislativ prin intermediul căruia să fie interzise acțiunile defăimătoare la adresa tuturor personalităților române, care au recunoaștere națională și internațională.

Potrivit expunerii de motive, proiectul de lege urmărește aplicarea de amenzi contravenționale în cazul săvârșirii de contravenții de către persoane fizice sau juridice. Mai mult, prin inițiativa în cauză se preconizează **„conștientizarea situațiilor în care dacă se inițiază acțiuni de defăimare a unor personalități marcante românești din orice domeniu, cel care se dovedește vinovat în urma sesizării Consiliului Național al Audiovizualului va fi sancționat contravențional”**.

Proiectul de lege conține dispoziții care **sunt incidente domeniului audiovizualului**, asupra cărora formulăm următoarele:

Analizând în ansamblu proiectul de lege, constatăm că, în fapt, prin acesta se intenționează să fie reglementate două ipoteze diferite cu privire la interzicerea acțiunilor cu caracter defăimător la adresa unor personalități române din domeniile științifice, istorice, socio - culturale, politice, artistice de renume național și internațional. **Pe de o parte**, se preconizează interzicerea exprimării **„prin orice mijloace, în public”**, a unor informații defăimătoare la adresa unor personalități române din diverse domenii, indiferent de perioada istorică în care au trăit (art. 1 alin. (1) din proiectul de lege), **iar pe de altă parte**, sunt instituite **norme în sarcina Consiliului Național al Audiovizualului (CNA)**, care, așa cum prevede art. 2

din proiect, în calitatea sa de autoritate unică de reglementare în domeniul serviciilor media audiovizuale.

În această privință, proiectul de lege nu stabilește în mod clar cum anume vor fi sancționate informațiile sau acțiunile defăimătoare exprimate în public, prin orice mijloace, la adresa unor personalități române din diverse domenii, așa cum sunt definite prin art. 1, astfel, dispozițiile propuse nu sunt suficient de precise și clare pentru a putea fi aplicate.

Precizăm că, potrivit prerogativelor și atribuțiilor conferite de Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, CNA are competență doar asupra domeniului audiovizualului, anume asupra conținutului audiovizual difuzat prin intermediul serviciilor media audiovizuale și al serviciilor de platformă de partajare a materialelor video, **iar asupra persoanei care, prin orice mijloace, întreprinde în public acțiuni defăimătoare la adresa unor personalități române din diverse domenii nu are niciun fel de competență.**

Pe cale de consecință, proiectul de lege trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă și pentru a nu exista confuzie de aplicabilitate asupra celor două domenii reținute în conținutul proiectului.

Art. 2 din proiectul de lege:

„Art. 2

În cazul în care o persoană, prin orice mijloace, întreprinde în public acțiuni defăimătoare la adresa unor personalități române din domeniile științifice, istorice, socio - culturale, politice, artistice de renume național și internațional, această situație poate fi sesizată de orice persoană fizică sau juridică către Consiliul Național al Audiovizualului, care își poate îndeplini atribuțiile de protejare a culturii și a limbii române, conferite de dispozițiile Legii nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare în calitate de autoritate unică de reglementare în domeniul serviciilor media audiovizuale.”

Subliniem faptul că CNA supraveghează respectarea prevederilor legale în domeniul audiovizualului de către furnizorii de servicii media audiovizuale și de servicii de platformă de partajare a materialelor video, ci nu de către persoane. Persoanele care întreprind în public acțiuni defăimătoare la adresa unor personalități române din diverse domenii sunt sancționate de către autoritățile publice abilitate în acest sens, nu de către CNA. Cu privire la esența art. 2 din proiect, apreciem că norma propusă nu este precisă, deoarece prin expresia „*prin orice mijloace, întreprinde în public*” nu se prevede în mod clar domeniul audiovizualului, deși în continuarea textului se indică autoritatea unică de reglementare în domeniul serviciilor media audiovizuale, CNA.

Întrucât prin art. 1 din proiectul de lege sunt instituite norme cu privire la personalități române care au activat în diverse domenii, „*indiferent de perioada istorică în care au trăit*”, apreciem că prin utilizarea în cadrul normei a verbelor la timpul trecut se interpretează că inițiativa legislativă preconizează reglementarea cu privire la acele personalități care nu se mai află în viață.

Referitor la personalitățile care nu se mai află în viață, dar și pentru cele în viață, precizăm că în Codul Civil este prevăzut respectul datorat persoanei și după decesul său, prin art. 78 și art. 79, potrivit cărora: „*Art. 78 - Respectul datorat persoanei decedate - Persoanei decedate i se datorează respect cu privire la memoria sa, precum și cu privire la corpul său.*”; „*Art. 79 - Interzicerea atingerii memoriei persoanei decedate - Memoria persoanei decedate este protejată în aceleași condiții ca și imaginea și reputația persoanei aflate în viață.*”

Art. 2 din proiectul de lege nu face o distincție prin prisma art. 1, iar astfel cum este formulat cuprinde personalitățile române din diverse domenii, atât cele aflate în viață, cât și cele decedate.

Mai mult, norma propusă prin art. 2 instituie aceleași ipoteze juridice care sunt prevăzute de prevederile Legii audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, și ale Deciziei CNA nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare, care vizează protecția demnității umane și a dreptului la propria imagine, fundamentate pe faptul că libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine, indiferent dacă persoana respectivă se află în viață sau nu.

Potrivit ar. 30 din Decizia CNA nr. 220/2011, „furnizorii de servicii media audiovizuale au obligația să respecte drepturile și libertățile fundamentale ale omului, viața privată, onoarea și reputația, precum și dreptul la propria imagine”.

În plus, chiar și în lipsa unei reglementări precum cea preconizată prin proiectul de lege B586/2024, legislația aflată în vigoare din domeniul audiovizualului conține prevederi prin care pot fi sancționate acțiunile de defăimare din spațiul audiovizual.

În legătură cu expresia din cadrul art. 2 propus, potrivit căreia „Consiliul Național al Audiovizualului, care își poate îndeplini atribuțiile de protejare a culturii și a limbii române, conferite de dispozițiile Legii nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare în calitate de autoritate unică de reglementare în domeniul serviciilor media audiovizuale”, precizăm că, prin raportare la dispozițiile legale din domeniul audiovizualului, protejarea limbii române este susținută prin obligația furnizorilor de servicii media audiovizuale de a asigura respectarea normelor ortografice, ortoepice și morfologice ale limbii române în cadrul conținutului audiovizual.

Art. 3 din proiectul de lege:

„Art. 3

În termen de 30 de zile de la înregistrarea sesizării Consiliul Național al Audiovizualului trimite petentului răspunsul.”

Nu este necesar să fie reglementată o astfel de dispoziție, întrucât CNA, în calitate de autoritate publică, are obligația de a respecta prevederile Ordonanței Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare, prin soluționarea și redactarea în termenul legal a răspunsului pentru petițiile care îi sunt adresate.

Art. 4 din proiectul de lege:

„Art. 4

(1) Încălcarea prevederilor art. 2 constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei.

(2) Constatarea contravențiilor și aplicarea amenzilor se face de către angajați ai Consiliului Național al Audiovizualului.

(3) Limitele amenzilor prevăzute la alin. (1) se actualizează prin hotărâre a Guvernului.

(4) Contravențiilor prevăzute la alin. (1) li se aplică regimul general prevăzut de Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Sumele încasate se constituie ca venit la bugetul de stat.”

Prin alin. (1) al art. 4 din proiect se intenționează sancționarea pentru încălcarea de către o persoană, care prin orice mijloace, întreprinde în public acțiuni defăimătoare la adresa unor

personalități române din diverse domenii, iar la alin. (2) se conferă „angajaților” CNA constatarea contravențiilor și aplicarea amenzilor, ceea ce contravine prerogativelor date de Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, unde CNA are competențe doar asupra furnizorilor de servicii media audiovizuale și de servicii de platformă de partajare a materialelor video. Reiterăm observația formulată pentru art. 2 din proiect, potrivit căreia persoanele care întreprind în public acțiuni defăimătoare la adresa unor personalități române din diverse domenii sunt sancționate de către autoritățile publice abilitate în acest sens, nu de către CNA.

Referitor la alin. (2) al art. 4 din proiectul de lege, precizăm că, potrivit prevederilor Legii audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul este cel care constată încălcarea prevederilor legale în domeniul audiovizualului și aplică sancționarea acestora, nu „angajați ai Consiliului Național al Audiovizualului”.

Cu privire la normele propuse la art. 4 alin. (3), (4) și (5) din proiectul de lege, apreciem că acestea nu mai trebuie să fie stabilite în mod distinct prin proiectul de lege supus analizei, deoarece Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, cuprinde dispoziții referitoare la cuantumul amenzilor contravenționale, precum și modalitatea de actualizare a acestuia prin hotărâre a Guvernului, în funcție de evoluția indicelui inflației.

Art. 5 din proiectul de lege:

„Art. 5

La data intrării în vigoare a prezentei legi orice dispoziții contrare se abrogă.”

În vederea respectării regulilor privind normele de tehnică legislativă, dacă se intenționează abrogarea unor dispoziții contrare, ar trebui ca prevederile contrare noii reglementări să fie determinate în mod expres, prin menționarea tuturor datelor de identificare a acestora.

Prin prisma art. 5 din proiect, precizăm că dispozițiile din proiectul de lege, asupra cărora s-a formulat observația că se regăsesc în alte acte normative, nu se încadrează la dispoziții contrare pentru a fi abrogate, ci dublează normele deja instituite prin alte acte normative.

Cu deosebită considerație,

MARIA MONICA GUBERNAT

PREȘEDINTE

